

Warszawa, 21 kwietnia 2020 r.

Szanowni Państwo,

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pełniące funkcję Instytucji Pośredniczącej dla Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) informuje, że w dniu 18 kwietnia br. weszła w życie *ustawa o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.* (tzw. specustawa funduszowa). Ustawa obowiązuje od 18 kwietnia br., z mocą od 1 lutego 2020 r.

Ustawa wprowadza wiele rozwiązań ułatwiających realizację projektów współfinansowanych ze środków europejskich w związku z wystąpieniem COVID-19. Zmiany w przepisach dotyczą następujących obszarów:

I. Koordynacja realizacji programów operacyjnych

- możliwość wydania, zmiany lub zawieszenia wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w trybie przyspieszonym (art. 3),
- odrębny, od uregulowanego w ustawie wdrożeniowej, tryb zmiany programu operacyjnego, w przypadku gdy jest to konieczne w związku z wystąpieniem COVID-19 (art. 14).

II. Kryteria wyboru projektów

- możliwość zmiany kryteriów wyboru projektów w każdym czasie oraz stosowanie odstępstw od zatwierdzonych kryteriów w trakcie realizacji projektu (art. 4)

III. Procedura wyboru projektów do dofinansowania

- odstępstwa w zasadach przeprowadzania konkursu oraz naboru wniosków w trybie pozakonkursowym (art. 7-9) – przewidziano wydłużenie terminów wskazanych w ustawie wdrożeniowej na składanie wniosków o dofinansowanie oraz na uzupełnienie wniosku czy poprawienie oczywistej omyłki,
- tryb nadzwyczajny wyboru projektów (art. 10) – w tym trybie mogą być składane wnioski o dofinansowanie projektu służącego ograniczeniu wystąpienia negatywnych skutków COVID-19,
- możliwość powierzenia funkcji eksperta osobie, która dotychczas nie była wpisana do wykazu kandydatów na ekspertów, jeżeli na skutek wystąpienia COVID-19 istnieje

konieczność skorzystania z wiedzy, umiejętności lub doświadczenia takiej osoby (art. 22),

- możliwość aktualizacji harmonogramu naboru wniosków o dofinansowanie projektów w każdym czasie, bez obostrzeń wynikających z ustawy wdrożeniowej (art. 11),
- możliwość wydłużenia terminów w procedurze odwoławczej oraz wniesienia protestu w postaci elektronicznej pozwalającej na jej utrwalenie na trwałym nośniku lub w systemie teleinformatycznym (art. 18).

IV. Realizacja umowy o dofinansowanie projektu

- możliwość zmiany umowy o dofinansowanie/decyzji o dofinansowaniu, jeżeli na skutek wystąpienia COVID-19 realizacja postanowień dotychczasowej umowy/decyzji w zakresie wynikającym z zatwierdzonych kryteriów wyboru projektów jest niemożliwa lub znacznie utrudniona. W takim przypadku obostrzenia określone w art. 52a ustawy wdrożeniowej co do zmiany umowy nie będą stosowane (art. 12),
- wydłużenie określonych w umowach o dofinansowanie albo w decyzjach o dofinansowaniu projektów terminów składania wniosków o płatność oraz terminów zakończenia realizacji projektów (art. 13),
- nadzwyczajny tryb wyboru albo zmiany partnera w projekcie, jeżeli w związku z wystąpieniem COVID-19 przygotowanie albo realizacja projektu partnerskiego stała się niemożliwa lub znacznie utrudniona. Nie stosuje się m.in. przepisów ustawy wdrożeniowej dotyczących konkurencyjnego trybu wyboru partnera (art. 15),
- możliwość przesunięcia ciężaru nieprawidłowości indywidualnej na budżet państwa i uwolnienie beneficjenta od odpowiedzialności za tę nieprawidłowość (art. 5),
- możliwość uznania za kwalifikowalne wydatków na niezrealizowane cele, jeżeli beneficjent wykaże, że z dochowaniem należytej staranności i w odpowiednim czasie podejmował niezbędne działania służące ich odzyskaniu, albo wykaże brak możliwości ich odzyskania (art. 6),
- możliwość przedłużenia terminów w postępowaniach administracyjnych w odniesieniu do należności, o których mowa w art. 60 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), możliwość zawieszenia tych postępowań oraz wstrzymanie wykonania decyzji administracyjnych (art. 19-21),
- upoważnienie do stosowania ulg w spłacie należności, o których mowa w art. 60 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na wniosek zobowiązanego (art. 25),

- wyłączenie stosowania art. 190 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, który reguluje termin przekazania wniosku o płatność, w przypadku gdy beneficjentem projektu finansowanego ze środków europejskich jest jednostka sektora finansów publicznych (art. 26),
- możliwość odstąpienia od sankcji wykluczenia z możliwości otrzymania środków europejskich, jeżeli niedokonanie zwrotu środków przez beneficjenta było skutkiem wystąpienia COVID-19 (art. 27).

V. Inne

- możliwość pracy zdalnej lub z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej przez komisję oceny projektów, komitet monitorujący oraz przeprowadzanie czynności kontrolnych w formie pracy zdalnej, jak i możliwość zawieszenia czynności kontrolnych oraz audytu (art. 16, 17),
- możliwość zmiany, przesunięcia albo skrócenia terminów na dokonanie poszczególnych czynności określonych zarówno w ustawie, jak i w ustawie wdrożeniowej, jeżeli jest to niezbędne w związku z wystąpieniem COVID-19 (art. 28),
- wyłączenie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych określonej w art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1440, z późn. zm.) w przypadku gdy ma związek z przeciwdziałaniem COVID-19.

W zakresie nieuregulowanym przepisami specustawy funduszowej obowiązuje ustawa z dn. 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (ustawa wdrożeniowa)*.

Z poważaniem,

Kazimierz Kuberski

Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej